

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre . . 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

(Házhoz hordva)

Egész évre 32'—

Fél évre . . 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . 3'—

□□

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A háború hírei.

Az olaszok még mindig óriási erővel támadnak. — Döntő sikert akarnak elérni. — Negyven olasz hadosztály támadta meg vonalainkat, mindenütt visszaverítettük. — A keleti harc-téren nem történt nevezetesebb esemény. — A francia és angol offenzíva még mindig tart.

A francia és olasz fronton még mindig a legerősebb harcok folynak. Mint Arr jelenté, tegnap az Isónzónál 40 ellenséges hadosztály rohanta meg vonalainkat négy nap alatt az Auzza és a tengerpart között. Míg tegnap Vodice és Vertojba között a harc vonal közepén jórészt csak a tüzéség jutott szóhoz, addig a szárnyszakaszokon annál elkeseredettebben folyt tovább a harc. Auzzánál az ellenség ismételt eredménytelenül intézett rohamokat csapataink ellen. Mindenütt visszavetítettük. Ezzel szemben a vrhi fensíkon sikerült neki nagy számbeli fölényt érvényesíteni és déli irányban területet nyerni. Minden talpalatnyi helyért ember ember elleni nehéz és makacs harc folyt. Epp oly

szívesen folyt a küzdelem az alsó Wippach mindkét oldalán, de különösen a Karszt fensíkon, ahol őfelsége a császár és király vitéz csapataink körében időzött. Olasz támadóoszlopok újból és újból rontottak neki a védők ércfalának. Több ízben már ébentü-zérségünk levette a rohamot. Ha valahol sikerült az ellenségnek árkainkba benyomulni, partalékaink szuronynyal ismét kivetették. Ilyen ellentámadásokban maradandó dicsőséget arattak többek között a bécsi 21-ik számú tábori vadász-zászlóalj és a 93-ik olmtüzi és 100-as krakói ezred osztagai. A Karszton valamennyi állásunkat szilárdan tartjuk. Az olaszok áldozatai ellen a legyeresebb Isonzó-csatákban szenvedett veszteségeit.

Olasz visszavonulás a tiroli határon.

A sajtószállásról jelenti az E. U. tudósítója: Az olasz generalisszimusz, aki tiszzer kísérelte meg Trieszt elfoglalását, úgy lát-szik, nem mondott le Tirol meghódításáról sem, mert a nyáron, június 10-én tizenegynapos harcot indított a suganai határ-gerinc ellen a Hétködség fensíkjáról. Mint ismeretes, ez a támadása csufos kudarcot valloit s az olaszok megfordított Napoleonja kiábrándult tiroli aspirációiból. Most, hogy a tizenegyedik isonzói csatára készült, gondolt merészet és nagyot s elhatározta, hogy Hindenburgot utánozza s ő is, rendez egy nagy önkéntes visszavonulást Tirolban, mint

a német főhadvezér a nyugati fronton. Elrendelte, hogy az asiagói fensíkon és a Sugana-völgyben husz kilométer szélességben ürítsék ki az első olasz vonatokat. Ez meg is történt. Természetes, hogy a mi csapataink rögtön betelepültek az elhagyott olasz árkokba. Cadorna parancsát olyan sebtében kellett végrehajtani, hogy fegyver és hadi-anyag tömegével maradt vissza az olasz állásokban. Jellemző az olasz egészségügyi szolgálatra, hogy számos olasz katona holt-teste fektült temetetlenül az árkokban még a júniusi offenzíva idejéből.

Az oroszok offenzívára készülnek.

Stockholmból jelenti: A pétervári lapok jelentései szerint az orosz hadvezetőség a küszöbön álló csapatellátások miatt az északi vasutvonalakon a személyforgalmat

teljesen beszüntette. Ebből a körülményből itt arra következtetnek, hogy az orosz hadsereg a riga—dünaburgi vonalon rövid időn belül offenzívát fog kezdeni.

Gyilkos merénylet Wilson és Edison ellen.

Kopenhágából jelenti: Egy dán-amerikai lap szerint Wilson és Edison ellen gyilkossági merénylet készült, amelyet egy állítólag németbarát propaganda miatt letar-

tóztatott dán ember egy chicagói anarchista szervezet megbízásából készített elkövetni. A letartóztatottat a louisvillei fogházba szállították.

A verduini offenzíva.

Entente lapok híradásai szerint a verduini offenzíva csak bevezetője egy messze-menő célt szolgáló nagy csatának, amely nyugaton ezután fog kifejlődni. A németek megindatlanul, szírdé bizalommal néznek az ellenség újabb erőlködéséi elé, amelyek nem lehetnek eredményesebbek, mint voltak azok az offenzívák, amelyek tavasszal és a nyáron át folytak. Védelmi rendszerünk mindig egyik harc-terén úgy ki van építve, hogy az ellenség legnagyobb erőlködéséi ellenére sem tud többet helyi sikereket elérni, oly annyira, hogy most is a legnagyobb bizalommal tekinthetünk a meginduló küzdelmek elé.

Pasics álmai.

Luganoból jelenti: Bavione turini képviselő Londonban beszélgetést folytatott Pasicsal, amelyről a következőket jelenti: Pasics kijelentette, hogy Dalmácia Zára kivételével szláv és így nem tartóztatik Olaszországhoz. Olaszországnak, amely maga is a nemzeti elv alapján keletkezett, ezt mindenestre el kell ismerni. Olaszország szárazföldi igényeinek kicserélése az Adrián való igényekre sem lehetséges. Kattaro szerb terület és Szerbia nem tűrheti azt, hogy ezt tőle elvegyék. Trieszt, Póla és Valona megszerzésével (?) Olaszország eléggé ura lehet majd az Adriának és ezenfelül Szerbiával való barátságos kiegyezés útján további előnyöket biztosíthat magának. A Corriere della Sera ehhez megjegyzi, hogy Olaszországnak szerződése van szövetségeseivel és hogy ha a szerbek ezt nem akarják figyelembe venni, az az ő dolguk. Olaszország nem mondhat le a stratégiai szükséges határokról, minden körülmények között ragaszkodni fog a kötött szerződéshez. Pasics kijelentette továbbá, hogy a korfui szerződés tárgya egységes szláv-horvát-szlóven állam alapítása Deszláv föderatív állam alapítása ki van zárva.

Nagy bortermésünk lesz.

Ötmillió hektoliterre számítanak.

Budapesten a kereskedelmi miniszteriumban értekezlet volt a bor értékesítése tárgyában. Az értekezleten az államtitkár annak a véleményének adott kifejezést, hogy valutánk megjavítása szempontjából nagyon előnyös dolog lenne, ha sok jó és drága bort szállítunk a vámkülföldre. Az államtitkár azt az örvendetes tényt is közölte az egybegyűléssel, hogy mintegy ötmillió hektoliter bortermésre van kilátásunk, mely messze meghaladja a tavalyi termést és az ilyen rekordtermés mellett körülbelül két millió hektoliter borfeleslegünk van amit exportálhatunk. Kétféle hektoliter jó bor exportálása pénzértékben egymilliárd bevételt jelent az országnak.

Az államtitkár felszólalását és érdekes bejelentését hosszu vita követte, melynek során az a vélemény alakult ki, hogy az exportra kerülő bor minimáltassék, vagyis hivatalosan állapítsák meg azt az árt, melyen alul kiszállítani nem szabad. A felszólalók nagyobb része azt is javasolta, hogy csak hegyi borok és seprőnéküli fejtett borok szállíttassanak a vámkülföldre.

A Székács-buza árszabása.

A földmivélsügyi miniszter értesítette az Omge-t, hogy Berchtold Lipótné grófné árpádhalmi uradalmának az OMGE. után előterjesztett kérelmére engedélyt adott arra, hogy az árpádhalmi és peresznyei uradalomban termelt összesen mintegy 19.500 métermázsza, továbbá az uradalommal szerződéses viszonyban levő és Székács Elemér közvetlen ellenőrzése alatt álló elszaporító telepeken és pedig Károlyi Imre gróf nagymágocsi uradalmában termelt 18.000, özvegy Spika Antalné szentetornyai gazdaságában termelt 500, Werner Gyuláné dr.-né szentetornyai gazdaságában termelt 300 mm., Székács István örökösei nagyszénási gazdaságában termelt 500 és Gerliczi Félix báró deszki uradalmában termelt 5000, összesen mintegy 24.300 métermázsza eredeti nemesített árpádhalmi buzavetőmagot közvetlen termelők részére, kizárólag vetési célokra az uradalom a kormányrendeletileg megállapított határára magasabb aron es pedig egész vagon rakomány eladásánál métermázsánként 62 koronáig, 100 métermázsán aluli tételeknél 65 koronáig terjedhető aron az átvevő bizottság működésének megkezdéséig, legkésőbb azonban ez évi október 15-éig eladhatassa.

Ha az átvevő bizottság működését megkezdette, köteles az uradalom a bizottságnak bejelenteni, hogy az engedély alapján kinek mennyi vetőmagot adott el s a beigazolhatóan már előzetesen eladott vetőmagmennyiség erre a célra visszahagyandó és elszállítható.

Kötelezte tovább a földmivélsügyi miniszter az árpádhalmi uradalmat, hogy az egyes eladásokat a vevő nevének és az eladott vetőmagmennyiségnek pontos megjelölésével a vevő gazdaságának fekvése szerint illetékes községi eljárásságnál, városi polgármesternél, haladéktalanul jelentse be és az eladások befejezésével a miniszteriumhoz részletes kimutatást mutasson be. A miniszteri engedély alapján szállítandó buzavetőmagra a szállítási igazolvány az illetékes hatóság által kiadandó. A Székács-féle buzavetőmagot közvetlenül az árpádhalmi uradalom igazgatóságánál, Árpádhalm, Csongrád vármegye, kell megrendelni.

A félmillió szeszcsalás.

Varga Gyula marosvásárhelyi rendőrkapitány az Esti Ujságban a félmillió szeszcsalásról a következőleg nyilatkozott:

— Amidőn közölték velem, hogy az állítólagos Fekete Lajos 450.000 koronát csalt ki Kohn Lajostól és társaitól és ebben az összegben Kohn Lajos 110.000 koronája is szerepelt, az első kérdés, melyre feleletet szerettem volna nyerni, vajjon volt-e Kohn Lajosnak 110.000 koronája? Tudtommal Kohn Lajos nem volt ennyi pénzzel elbocsájtva, egy szegény kis hivatalnok volt a marosvásárhelyi Burger Albert cégnél. A likőrosztályt vezette havi 240 koronával. Megállapítottam, hogy a feleségével, Salamon Rozinnával, 12 ezer korona hozományt kapott, nem készpénzben, hanem egy szatmármegyei bank részvényeiben. A bank megbukott és Kohn Lajos hozománya értéktelen papír lett. Az apósa, Salamon Jakab urai földbirtokos erre póthozományt adott Kohn Lajosnak 8000 koronát, amelyet Kohn Lajos nevű fiának nevére a Pesti Hazánál helyezt el. Kohn Lajos bevonult katonának és nagy anyagi zavarokkal küzdő családját az apósa tartotta és a házkutatás alkalmával egy levélre akadunk, melyben panaszkodik pénztelenségéért.

— A katonáéktól Kohn Lajos gazdasági szabadságot kapott. A bátyja, Kohn Samu, ugyanis átengedte a cséplőgépjét, amely néven szabadságot kaptak. Kohn Samu viszont az apja, Kohn Jenő gőzmalma után élvezett katonai felmentést. A Lajos haza jött tehát szabadságra, kártyás ember volt, aki — tanuk igazolják — Kolozsváron elvesztett

8000 koronát. Az a 8000 korona volt az, amelyet hozományul kapott és amelyet a fia nevére takarékbba tett. Kohn Lajos tehát teljesen le volt törve, a bevonulás napja közeledett s minden áron pénzt akart szerezni, nehogy családja értesüljön a kártyaveszteségeiről. Ezekből a körülményekből következtethető, hogy Kohn Lajos eszelte ki a 7 vagon szeszről szóló mesét. Megkérdeztem Rosenfeld József szeszgyárost, akit ez a merész vállalkozás a legérzékenyebben sújtott, mert hisz kölcsönt vett fel, hogy Kohnnak pénzt adhasson, hogy mert ilyen nagy összeget a nem a legmegbízhatóbb embernek adni. Rosenfeld azzal válaszolt, hogy érdeklődött Kohn Lajos apjánál, Kohn Jenő malomtulajdonosnál, aki megnyugtatta:

— Rábizhatja a pénzt. Legrosszabb esetben nem fog tudni szeszt szerezni és akkor megtérítjük a veszteséget.

— Rosenfeld József előbb 138.000 koronát adott át neki. Majd amikor Kohn táviratozott, hogy még félannyi szeszt tudna szerezni, még 69.000 koronát utaltatott ki. Ezzel az összeggel azután beugratta Weinreid Bernát szatmári ügynököt, aki 130.000 koronát adott át neki. Amit Kohn Lajos Feketéről és a pénz átadásáról mond, hogy nem vett az átadott összegről írást, a lehető legnagyobb mértékben gyanút keltő. Kohnnak nem volt pénze, az utazás előt az apjától kapott 200 koronát. Fekete Lajos szintén egy nem létező személy. Az a kérdés, hogy kinek a segítségével rejtette el és hova rejtette el Rosenfeld és Weinreid pénzt. A nyomozás ennek a kiderítésén folyik és a Kohn-család tagjainak budapesti jelentétere ezért van szükség.

Az entente újra akarja ismerni a mi hadicéljainkat.

Central University Library
Gambel jelentke. Bamba a párisi jelentések úgy szólnak, hogy a pápa jegyzékére mereven elutasító lesz a válasz, mindazonáltal reménykednek az entente köreiből, hogy a központi hatalmakat most talán végre rá lehet bírni arra, hogy hadicéljaikat közöljék. A szövetségesek válaszában közvetve benne lesz az a Németországhoz intézett felhívás, hogy hozza nyilvánosságra a hadicélokát. Az entente befolyásos politikai köreiből szeretnének már alkalmat találni arra, hogy mindkét részről a hadicélokot összehasonlítsák. A francia lakosságra a pápa jegyzéke igen mély benyomást tett.

Városi közgyűlés előtt.

Kolozsvár, aug. 24.

I.

Még nem tudjuk, hogy a városi rendkívüli közgyűlés mikor lesz megtartva, de azt illetékes helyről hallottuk, hogy Papp József főispán nincs ellene a rendkívüli közgyűlésnek s így azt rövid idő alatt össze is fogják hívni.

Mielőtt rátérnénk a közgyűlés tárgyainak méltatására, a törvényhatósági bizottság tagjaihoz volna egy pár szavunk. Többször szóvá tettük ugyanis a háboru kitörése óta, hogy a tisztelt városatyák legnagyobb része nem teljesíti azt a feladatot, amelyre vállalkozott akkor, midőn a választóknak azt ígérte, hogy igyekezni fog mindig a város, a nagyközönség érdekében munkálni. Azonban még a közgyűléseken is, ha választás nem volt napirenden, a legtöbben közülök távollétükkel tündököltek, az előkészítő szakosztályi üléseken pedig alig jelent meg Apáthy, Posta Bélán, Hirschfeld Károlyon kívül egy-egy tag. Ez a negligencia e nehéz időkben megrovásra érdemes, mert ha valaha, épp most kellett volna képviselői kötelességüket lelkiismeretesen, szorgalmasan teljesíteni.

E nemtörődömség szülte aztán, hogy a tisztviselői kar is nem úgy állta meg a

helyét, mint kellett volna. A háboru által teremtett rendkívüli nagy és nehéz munkát rányomták jóformán egy pár tisztviselő vállára, akik hiába minden udásuk és emberfeletti buzgólkodásuknak, nem voltak képesek mindenben jól megfelelni azoknak. Es ez nemcsak a városra, de a nagyközönségre is káros volt és az ma is. A szó valódi értelmében az utolsó órában azért arra kérjük a bizottsági tag urakat, hogy most már mindenki ismerje kötelességének részt venni a város közügyeinek intézésében s már a napokban megtartandó közgyűlésen jelenjen meg mindenki s járuljon hozzá minden tudásával, hogy a jelenlegi tarthatatlan állapotok jobbra forduljanak.

Nem ismerjük még, hogy a közgyűlésre a tekintetes tanács miféle tárgyakat készített elő és akar tanácskozás tárgyává tenni. Azok a bizottsági tagok, akik a rendkívüli közgyűlés megtartását kívánták, első sorban a közéletmezés fontos és égető kérdését kívánják tanácskozás tárgyává tenni.

Másodszor szóvá kívánják tenni azt a könnyelmű gazdálkodást, amelynek egyes részletei már is a legnagyobb megbotránkozással találkoztak az adófizető polgárok körében.

Harmadszor meg akarják kérdezni, hogy a költségvetés keretén tül kiadásokra ki adott felhatalmazást a városi tanácsok?

E kérdésekkel kapcsolatban úgy halljuk, több igen tekintélyes és befolyásos bizottsági tagnak az a nézete, hogy lehetőleg a rendkívüli közgyűlésen tartózkodni kell a szemrehányásoktól és élesebb viaktól, mert ez kellemetlen lenne dr. Papp József főispánnak, aki tulajdonképpen ezen az ülésen fog először elnökölni. Mi úgy hisszük, hogy ebben a tekintetben tévednek azok a tisztelt urak, mert Papp József főispánnak sokkal jobban fog esni az igazságos kritika, mint a kellemetlenkedés. Hiszen orvosolni, javítani jött és ezt csak úgy fogja sikeresen végrehajthatni, ha a bajt, a betegséget feltárja előtte. Azért minden képviselő tartózkodás nélkül, teljes bátorsággal tárja fel a közgyűlés előtt, hogy mit kíván a város, a közönség érdeke.

HIREK

— **Kinevezés** A hivatalos lap jelenti: A közoktatásügyi miniszter dr. Szádeczky Gyula egyetemi nyilvános rendes tanárt kinevezte a kolozsvári országos középiskolai tanárvizsgáló-bizottság alelnökévé az 1917—18. és 1918—19. tanév tartamára.

— **Figyelmeztetés.** A kormánybiztosnak rendelete alapján minden egyén, ki a katonai szolgálat alól fel van mentve, erre vonatkozó igazoló okmányait a saját érdekében állandóan tartsa magánál.

— **A tordai sósüfűdőről** írja levelezőnk, hogy a fürdő régóta nem volt olyan látogatott, mint az idén és ha a város a legszükségesebb kényelmi, egészségügyi javításokkal igyekezett volna a fürdőközönség igényét kielégíteni, az idén ismét bőven lett volna alkalom, hogy Budapest és a szélrózsa minden irányából összesereglett közönség a fürdő jövőbeli forgalmát biztosító legjobb véleményt vigye magával.

— **Boldog város.** Nagyváradon Lukács Ödön h. polgármester a következő hirdetményrel üdvöztette meg a város lakosságát: Tudatom a város közönségével, hogy 1917 augusztus hó 23-tól kezdődőleg a pékek, valamint kenyérfarússal foglalkozók csakis tisztán buzalisztból sült kenyéret állíthatnak elő és hozhatnak forgalomba. Az ilyen tisztán buzalisztból előállított kenyér ára a következő: péknél 1 kg. 52 fillér, viszontelárusítónál 54 fillér.

— **Vendéglők, mozik és színházak zárórája.** A lapokban olvassuk, hogy egy újságíró — hogy ki, azt nem lehet tudni — állítólag beszélgetést folytatott Serényi Béla gróf kereskedelemügyi miniszterrel a téli zárórák kérdésében. Ennek az újságírónak az írása szerint a miniszter azt mondta, hogy a vendéglők, színházak, mozik, mulatók, kávéházak stb. zárójának korlátozására nem is gondol, mert az az álláspontja, hogy mindezek a felsorolt „lokál”-ok, „szövetkezeti melegedők”, amely összegyűjti nagy mennyiségben az embereket, akik ezáltal megsporolják a lakásfűtést. Tessék! A sokat vajudó tűzifa kérdése meg van oldva. Ami olyan sok gondot okoz nálunk is, másutt is, azt egy ötletes miniszter egy újságíróval kapcsolatban pár perc alatt megoldja. Nincs többé faszükséglet! Ha elkövetkeznek a hosszú és hideg éjszakák: Újságfaló ur összeszedi öt tagból álló családját és elmegy a kávéháza. Rendel kávé, csokoládét, kakaót, makaót. Elkölti ugyan a fa árát, de legalább nem kellett megszerezni azt a fát, amivel azalatt fűtené a lakását. Korhel János ur pedig becses családjával — az anyósát is beleszámítva — a vendéglőbe megy. Ott is vacsorál s így nemcsak azt a fát sporolja meg, amivel fűteni kellene a lakást, hanem még azt is, amivel a vacsorát kellene sütni vagy főzni. Műpártoló ur valószínűleg páholyt bérel, ahol szépen át lehet aludni az éjszakát, mivel zárórára a miniszter nem gondol s így a színház igazgatósága sem gondolhat. Ennélfogva Műpártoló ur a páholyból csak sétálni menne ki, ha szép idő van. Így nemcsak a tűzifát sporolja meg, de a lakását is bérbe adhatja tavaszig valami olyan bolond embernek, aki a kitűnő „szövetkezeti melegedők”-et nem veszi igénybe állandóan. Hasonló melegedőket és menedékeket nyújtanak a mozik, bodegák és női zenekar mulatók, ahova ki-ki magával hurcolná a hozzátartozóit is, mert ugyebár, ha csak egyedül megy el a család valamelyik tagja: az otthon maradóknak mégis fűteni kellene! S ekkor a kolosszális ötlet semmit sem érne. De ha egyszerűen megszüntetjük az otthonokat és naponta elhurcolkodunk valamely lokálba, olyan megtakarításhoz jutunk, ami talán megszünteti a háborus nyomorúságokat is, nemcsak a fűtést. Oh, hogy ez az ötlet csak a negyedik háborus eszendő kezdetén született. Miért ily későn? Kánikula végén, aszály idején! De jobb későn törölni el a zárórát, mint soha!

— **Ruhaszövet az igazságtisztviselőknél.** A királyi táblákhoz az igazságtisztviselőktől egy leirat és egy darab vasszürke posztóminta érkezett azzal, hogy abból a készletből úgy az igazságtisztviselőknél, mint a kezelő személyzet tagjai rendelkezhetnek a saját és hozzátartozóik részére. A szövet erős, tartós, szinte nyúlhatatlan: főként felöltőnek, átmeneti, sőt téli kabátnak is alkalmas. Méterje 30 korona.

— **Meleg Macedóniában.** Ludendorff jelenti: A mai napon közel 60 fok Celsius következtében a harci tevékenység csekély volt. Csak a Cserna-hajlásban éledt fel időnként a tűzérési tűz.

— **Németülözés Amerikában.** Washingtonból jelentik, hogy King szenátor a szenátushoz két javaslatot nyújtott be. Az egyik javaslat azt kívánja, hogy az Egyesült-Államok tiltsa meg a német nyelven megjelenő amerikai lapok forgalomba hozását. A másik pedig, hogy minden olyan külföldi állampolgárt, vagy az utóbbi husz évben naturalizált idegent, aki politikai véleményét

hangoztat és a háborút helyteleníti, a háboru végéig egy szigetre deportáljanak és fogják munkára őket.

— **Meztelen utcai menet.** Bernből jelentik nekünk: A Bund pétervári távirata szerint két orosz község parasztsága elhatározta, hogy a ruha- és cipőhiány miatt tüntetést rendez Odesszában és pedig úgy, hogy a menetben mindenki meztelenül vesz részt.

— **Az öreg Kohn a rendőrség előtt.** Marosvásárhelyről jelentik: A szesz Kohnfiuk apja: Kohn Jenő a marosszentannai malmában összegyűlt vámliszből 4 métermázsát Gál Józsefné helyi lakosnak 208 korona maxima is ös-zár helyet 960 koronaért adta el. Az árdragitásért az eljárást rendőrségünk bevezette. A vizsgálat azt is megállapította, hogy az eladott lisztmennyiség a marosszentannai lakosok ugynevezett hadikészletéből vonatott el.

— **Ég a Hanság.** Győről jelentik: Napok óta ég a mosonszolnoki Hanság, eddig körülbelül 400 hold réten terjed a tűz. A nagy szárazságban a hansági tőzeg mélyen izzik, fel-felcsap a tűz, mely most már a szolnoki öreg erdőt fenyegeti. Három község kirendeltsége árkolja körül a tüzet, de eddig nem sok eredménnyel. Az alispán pionérokat kért Pozsonyból, hogy a tűz tovaterjedését megátolják. Eléget eddig kb. 5000 mm. széna, a tűzbe veszet két ló is.

— **Tűz Szalonikiben.** Szalonikiben valóságos tűzvész dühöngött. Nemcsak a felső, hanem alsó városa is áldozatul esett a tüznek. Leégett az ugynevezett Franknegyed, az üzletvilág központja, ahol a bankok, a szállók és a régi török bazár vannak. A szaloniki bankot, úgy látszik, meg lehetett menteni. A Jóni Bank leégett, de értékeit megmentették. A város háromnegyed része leégett, százezer ember hájléktalan. Hogy gyújtogatásból eredt volna a tűz, kizártnak tartják.

— **A politikai asszonyok bűntársai.** Már elmúlt egy esztendeje, hogy Cinkotán fölfedték a tömeges asszonygyilkosságot. A többszörös rablógyilkosról, Kiss Béláról megállapították, hogy a szerbiai Valjevóban meghalt. De a nép fantáziáját még mindig foglalkoztatja a félelmetes alak, mert még mindig érkeznek levelek az ügyészségre, amelyekben a levélírók Németországból, Csehorországból és legutóbb Horvátországból figyelmeztetik a hatóságot, hogy látták Kiss Bélát. A gyilkosság felfedezése után, mint ismeretes őrizetbe vették Kiss Béla szolgáját, Nagy Jánost, aki ellen terhelő bizonyítékok merültek fel. A pestvidéki törvényszék főügyésze, Sárospataki József dr. már elkészítette Nagy János ellen a vádiratot. A vádirat háromrendbeli gyilkosság és rablás bűnrészességével vádolja őt, minthogy állítólag segédkezett Kukán Katalin, Pap Simonné született Fekete Eszter és Varga Katalin megölésében és kirablásában. Azonkívül csalással is vádolja, mert ő beszélt rá Kenessei Juliskát, hogy Kiss Bélának házassági ígéret fejében többszáz korona kölcsönt adjon. A vádiratot a napokban közlik Nagy Jánossal, aki eilen nemsokára megtartják a főtárgyalást.

— **A bankkrácia uralkodói.** Már a régi görögök és rómaiak is tudták, hogy bankrésztvényesnek lenni: jó, — bankdirektorak lenni: még jobb. Hogy mennyire igaz ez az ősrégi hagyomány, arra ime szolgáljon bizonyítékul az öt budapesti nagy banknak utolsó évi jutalék-statisztikája: A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál kapott 16 igazgatósági tag összesen 2,316,223 koronát, fejenként tehát körülbelül 145,000 koronát. A Magyar Általános Hitelbanknál kapott 18 igazgatósági tag 836,110, fejenként tehát 46,000 koronát. A Hazai Banknál kapott 15 igazgatósági tag 553,237 koronát, fejenként 36 ezer koronát. Az Anglo-banknál 11 igazgatósági tag 876,533 koronát, fejenként körülbelül 80,000 koronát. A Wiener Bankvereinél kapott a 11 tagu igazgatótanács 1,129,026 koronát, fejenként körülbelül 100,000 koronát.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

A дума elnökének nyilatkozata.

Budapest, aug. 24.

Londonból jelentik: Rodziánkó, az orosz дума elnöke kijelentette, hogy Oroszország a súlyos betegségen már átesett. Azonban hosszabb időre van szüksége, hogy meggyógyuljon. Hadseregeinknek hónapokra van szüksége, hogy harcra képes legyen. A világszabadságot csakis Németország legyőzése biztosíthatja.

Wekerle és a választójog.

Budapest, aug. 24.

Wekerle, mint politikai körökben beszélnek, a választójogról szóló javaslatot a legsürgősebben a Ház elé terjeszti. Wekerle a nőkre is ki akarja terjeszteni.

Az oláh kormány menekülése.

Budapest, aug. 24.

Odesszából jelentik: Az oláh kormány és parlament tagjai ideérkeztek.

Az udvar Budapesten.

Budapest, aug. 24.

Hír szerint az udvar legközelebb hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. A király legutóbbi ittiétekor megtekintette a budai vár átalakítási terveit, amelyeket jóvá hagyott. Az udvarnagyi hivatalnál kijelentették, hogy október vagy nov. elején jön az udvar Budapestre. Az átköltözésre minden előkészület megtörtént. Lehetséges, hogy az udvar néhány hónapig marad Budapesten.

Kerenszki szövetségeseivel szemben kötelezettségét megtartja.

Budapest, aug. 24.

Stockholmból jelentik, hogy Kerenszki az Isvestia lapban kinyilatkoztatta, hogy az ideiglenes kormány Franciaországgal és Angliával kötött szerződéseket megtartja. Együttal arra törekszik, hogy a szociálista pártok részvételét a konferencián megkönynyítsa.

Az isonzói csata.

Az olaszok hiába támadnak.

Budapest, aug. 24.

A sajtószállásról jelentik: Tegnap az olaszok újabb nagy támadást intéztek a Karszton csapataink ellen. De a támadás hiábavaló volt. Ellenállásunk alatt teljesen megtört.

Minisztertanács.

Budapest, aug. 24.

A Magyar Tudósító jelenti: Ma délután 4 órakor lesz az első minisztertanács Wekerle elnöklésével. Ezután Wekerle Bécsbe utazik.

A békevágy Oroszországban erős.

Budapest, aug. 24.

Stockholmból jelentik, hogy Axelrod egy svéd lap munkatársának kijelentette, hogy Oroszországban most a békevágy rendkívül erős. A stockholmi konferenciától azonban eredményt nem remélhetünk.

Kétmillió harca.

Budapest, aug. 24.

Amsterdamból jelentik: Az ison-zói arcvonalon mindkét részen harcoló csapatok számát legalább egy millióra teszik és a tartalékok is ugyanilyen nagynak tartják. Minden szakember megegyezik abban, hogy ez egyike a leghatalmasabb csatáknak, amelyeket Olaszország valaha megvívott.

A pápa békejegyzéke.

Budapest, aug. 24.

Szófiából jelentik: Radoszlavov miniszterelnök egy kereskedelmi szaklap szerkesztőjével folytatott beszélgetésében a többi közt a következőket mondotta:

— Meg vagyok arról győződve, hogy a pápa békejegyzékét valamennyi nép és kormány, beleértve Franciaországot, Angliát és Amerikát is, megelégedéssel és örömmel fogadja. Az eddigi lapjelentések takargatni igyekeznek a mértékadó tényezők benső óhaját. Mindenesetre bizonyos, hogy mielőtt a pápa elküldte volna jegyzékét, előbb meggyőződést szerzett a valódi hangulatról. Bulgária a szövetségeseivel való egyetértésben fog válaszolni a jegyzékre.

Budapest, aug. 24.

A „Nieuwsbureau“ jelenti Washingtonból: Az itteni orosz nagykövetségen kijelentették, hogy Oroszország még nem válaszolt a pápa békejegyzékére, amelyről az oroszok azt tartják, hogy a központi hatalmak inspirálták. Az orosz kormány szerint a pápa jegyzéke nem egyeztethető össze Oroszország hadicéljaival és demokratikus törekvéseivel, miért is Oroszország válasza a jegyzékre elutasító lesz.

Az ellenforradalom elnyomása.

Budapest, aug. 24.

Berlinből jelentik: Stockholmi jelentés szerint a moszkvai katonai kerület főparancsnoka napiparancsban nyilvánosságra hozta, hogy a munkások és katonák tanácsának beleegyezésével, irgalmat nem ismerve, ágyúval és gépfegyverrel nyomták el Niszinovgorodban az ellenforradalmat.

„A legnagyobb ellenség“.

Budapest, augusztus 24.

Vilmos császár meglátogatta a flandriai frontot és ott vitéz katonáihoz többek közt így szólt: „Ebben a harcban minden német főrs meglátta, ki a hajtóereje ennek a háborúnak és ki ami legnagyobb ellenségünk: Anglia. Mindenki tudja, hogy Anglia, a mi gyűlölettel elteit ellenségünk, ő szórja a a gyűlöletet Németország ellen az egész világon és ő tölti el újból és újból gyűlölettel és harci kedvvel a szövetségeseit. Ebből mindenki megtudhatja otthon, amit mi sokkal jobban tudunk: hogy Anglia az az ellenség, amelyet legkeményebben le kell győznünk, akármilyen nehezen megy is.“

Elmaradt tüntetés.

Budapest, aug. 24.

Luganóból jelentik: Az olasz háborus párt, mint a Corriere Della Sera jelenti, az offenzíva alkalmából tüntetést akarnak rendezni Milanóban. Ugy tervezték, hogy ez alkalommal Mussolini képviselő tart beszédet. Mussolini azonban megjelenését a legutolsó percben visszavonta egy levéllel, a melyben azt mondotta, hogy jobb volna, ha most első sorban a pápa békejavaslatával foglalkoznának. A tudósítás többi részét a cenzura törölte.

Színház.

Téli Színház.

Pénteken: Carmen. (Kezdeté 8 óra.)
Szombaton: D. u.: A Kamélias hölgy. (Mérésélt helyárrakkal.)
Szombaton: Este: Ripp van Winkle. (Halmos Gyula vendégföllépésével. Kezdeté 8 órakor.)

Ripp van Winkle és Falu rossza — Halmos Gyula fellépésével. Holnap, szombaton este rendes helyárrakkal a „Ripp van Winkle“, vasárnap délután pedig a „Falurossza“ fog színrekerülni mérsékelt helyárrakkal. Mind a két előadás keretében vendégként fel fog lépni Halmos Gyula baritonista szerződötési célból.

Három a kis lány. Az elmúlt évad kiváló nagysikerű operetteje, a „Három a kis lány“ vasárnap este fog ez évadban először színrekerülni Sugár Jolánnal, Papp Katinával, Gazda Ilonkával, Batori Elzával, Papp Lászlóval, Sümegei Ödönnel, Ujvári Lajossal, Nagy Gyulával a főbb szerepekben.

Kamélias hölgy délután. Holnap, szombaton délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal s Poór Lilivel a címszerepben a „Kamélias hölgy“ fog előadásra kerülni.

Az átok rabja. Holnap, szombaton a Szinkör-mozgóban, vasárnap pedig az Egyetem-mozgóban lesz az „Átok rabja“ című mélyen megrázó filmdráma látható.

Én vagyok az élet — utoljára. Még csak egy napig, szombaton fog az idei évad egyik legnagyobb slágere, az „Én vagyok az élet“ az Uránia-színházban színrekerülni.

A fegyenc hagyatéka. Az Egyetem-mozgó szombati műsora keretében utoljára lesz a „Fegyenc hagyatéka“ látható, melyen kívül még a „Kis detektív“ című burleszk is színre fog kerülni.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Wagary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Szinkör-mozgó.

Előadások	
Előadások	Énnap- és vásárnap
hétköznapokon:	
Első előadás 4 órakor	Első előadás 2 ó
Második fél 6	Második „ 4 fél „
Harmadik 7	Harmadik „ 5 „
Negyedik fél 9	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Csütörtökön és Pénteken

Agra kincse.

Szombaton

Az átok rabja.

Vasárnap

A tekete szivárvány.

Helyárrak:

Páholyülés 1.50 kor.
Földszinti ülés 1 hor.
Alsó erkély 70 fillér.
Felső erkély 50 fillér.